

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas I. Daturne infinitum Syncategorematicum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

RESPONDETUR, Deum posse producere finita in infinitum, producturumq; tunc Deum finita in infinitum.

RESPONDERI posset secundò, producturum Deum in casu antecedentis infinita, quæ simul non essent infinita: infinita quidem, quia supponitur, probaturq; ab oppositis productio infiniti; non produceret autem infinita, propter rationes, quæ à nobis suprâ adlatæ, ita ut esse infiniti, probetur per rationes oppositorum, non esse per nostras: ex confluxu autem utriusque partis rationum, confurget probatio contradictionis, esse & non esse, & hoc in similibus aliis de impossibilitate materiis, servari potest.

OBJICITUR tertio, unicuique potentie respondere debet actus adequatus. Atqui nullus actus finitus adequatur omnipotentie Divinæ. Ergo illi respondere debet infinitus actus.

RESPONDETUR, unicuique potentie correspondere debet actus adequatus proportionatus, non improporionatus; & quia potentia Divina est ad effectum finitum in infinitum, non verò ad infinitum actu, ideo etiam potentie Divinæ respondere debet effectus finitus in infinitum.

INSTABIS. Potest facere quocunque finito majus, illud autem erit infinitum.

RESPONDETUR. Quocunque finito majus, erit eisdem majus finitè in infinitum, sed non infinitum absolute. Concedo, quòd omnipotentia divina sit infinita dignitate, sed non est infinita vi creandi infinitum, sed vi creandi finitum in infinitum, solumq; talem effectum, debet posse.

OBJICITUR quartò. Deus habet potentiam simul creandi omnia. Sed si simul crearet omnia, essent infinita. Ergò Deus habet potentiam creandi infinita.

RESPONDETUR. Deum habere potentiam simul, ex parte potentie ad creandum omnia, neque enim successivam habet acquisitionem suæ potentie, sed non habet simul, simultate tenente se ex parte effectus: quasi scilicet, omnia simul, sit possibile ponere, sicut etiam intellectus creatus, ex parte sua, totam simul potentiam habet intelligendi omnia, nec tamen omnia, simul intelligere potest.

INSTABIS. Quod potest à Deo successivè fieri, potest & simul, nisi essentialiter involvat successionem; sed etia permanentia non involvant successionem. Ergo.

RESPONDETUR. Entia permanentia sub formalitate permanentium, non involvunt successionem, involve tamen sub formalitate infiniti.

OBJICITUR quintò. Omnia entia producibilia, sunt entia realia à Deo cognoscibilia. Ergo & producibilia.

RESPONDETUR. Omnia entia realia finitè in infinitum producibilia, sunt entia realia, sed non producibilia infinitè categorematicè.

OBJICITUR sextò. Nulla est impossibilitas, inter partes collectionis infinitorum hominum. Ergo potest collectio hæc poni. Antecedens probatur: quia illa impossibilitas, vel est ex ratione specifica, vel ex individuali, vel ex ratione infinitatis; sed nulla ex his impossibilitatibus reperitur in infinito hominum; non ex ratione specifica, aut individuali: aliàs collectio duorum hominum, vel leonis, vel hominis, esset impossibilis: non etiam ex ratione infiniti; quia datur infinitum syncategorematicum.

RESPONDETUR. Oriri implicantiam, ex ratione infiniti categorematici; objectioq; multum probat, quia probaret, partes æternitatis, posse omnes simul poni.

OBJICITUR septimò. Deus actu videt numerum hominum, v.g. possibilem, hic, vel est finitus categorematicè, vel infinitus categorematicè: Si finitus categorematicè, Ergo est aliquis determinatus numerus possibilem; Si infinitus categorematicè, Ergo erit possibile infinitum actu: quia quæcunq; implicantia adferri potest, contra infinitum actuale, eadem servit contra infinitum à Deo cognitum.

RESPONDETUR. Quæ adferri possent contra infinitum cognitum, ea inferius discutientur; pro nunc, negatur antecedens, quia datur tertium membrum, nempe finitum in infinitum procedens.

QUÆSTIO III.

De Infinito Syncategorematico.

Dixi infinitum Syncategorematicum esse infinitum, ex quo scilicet accipere semper est, quamvis totum non existat actu: de hoc in presenti agendum est.

DIFFICULTAS I.

Daturne infinitum Syncategorematicum?

DICENDUM est, Dari infinitum Syncategorematicum.

PROBATUR primò. Res possibiles v.g. homines non sunt finiti: Ergo sunt non finiti, sed non sunt non finiti, seu infiniti categorematicè: nam hoc implicare diximus. Ergo sunt infiniti, seu non finiti syncategorematicè.

PROBATUR secundò. Possibile est infinitum syncategorematicum: nam nulla in illo potest ostendi implicantia. Ergo datur. Probatur consequentia. Quia quando dico, non implicat hoc posse esse, benè infero: Ergo potest esse. Ergo etiam, quando dico, infinitum syncategorematicum non implicat contradictionem, benè infero; Ergo datur: quia dari ipsius, est posse esse, seu in potentia esse.

PRO-

PROBATUR tertio. Vel possibilis est æternitas, à parte. tam ante, quam post, vel non est possibilis: Si non est possibilis, Ergò non datur Deus: quia non datur ens à se ab æterno: quod idem sequeretur, si non esset possibilis æternitas à parte post; quòd si possibiles sunt illæ æternitates, inferam. Ergò possibile est infinitum syncategorematicum: quia æternitas non existit tota simul, & non est quid finitum, si enim est quid finitum, æternitas non est.

OBJICITUR primò. Implicat infinitum categorematicum. Ergò & syncategorematicum. Consequentia probatur: quia eadem, quæ adferuntur contra infinitum categorematicum, adferri possunt contra syncategorematicum; quod ipsum probatur. Infinitum syncategorematicum hominum, vel est æquale omnibus reliquis possibilibus infinitis, vel non est æquale? Si est æquale? Ergò pars est æqualis toti, rediretq; argumentum, quòd supra de infinito in communi actum est. Si est inæquale? Ergò clauditur terminis, quâ scilicet parte non coæquatur reliquis possibilibus.

RESPONDET primò recentior Suar. unum infinitum syncategorematicum, neque esse minus, neque æquale; non enim unum infinitum syncategorematicum cum alio comparabile est. Rationem reddit: quia omnis comparatio est mensura, omnis autem mensura, requirit determinationem determinabilis; si enim determinationem non requirit comparatio, quæram, quid sit plus 20. an plures? cum ergo infinitum syncategorematicum determinatum non sit; accipiuntur enim partes illius indeterminatæ, sine ullo termino, consequenter, nec illic pars est major toto, nec æqualis, nec minor, quia omnes hæc determinationes sunt rerum determinatarum; hinc quando dicitur tot sunt in possibili hominum oculi, quot manus, non est comparatio rigorosa, sed tantum sensus est, tam esse indeterminatas, ac incomparabiles oculos & manus. Porro aliter se habet res circa infinitum categorematicum: nam res determinatur; vel per existentiam, vel per acceptionem extrinsecam, quæ determinatio per existentiam clarè competit infinito categorematico, si datur. Infinitum verò in potentia nec existit, nec concipitur totum, ut infinitum; sed in infinitum. Hanc responsionem alias impugnavi, de partibus indeterminatis continui. Caterum posset aliquis hanc Responsionem pro præsentis tueri; videturq; esse disparitas de continuo, & de infinito syncategorematico: quia ut dixi immediate tota entitas divisibilitatis existit, & determinatur per positionem rei, qualem determinationem non habet infinitum syncategorematicum.

RESPONDERI potest secundò, consequenter ad dicta; non esse quidem infinitum possibilem hominum æquale rigorosè infinito possibilem,

v. g. capillorum; mensuratio enim est semper, rerum consistentium, & non ulterius procedentium: possibilitas autem nunquam consistit. Sic v. g. si aliquis velit mensurare equi cursum, nunquam posset dicere tantus est, si semper equus mensuram se subsequentem, præcedat. Sic etiâ in possibilibus, cum non consistent, sed naturaliter sit ulterius & ulterius extendi, mensurari propriè nō possunt. Cujus ratio est, quia infinitum syncategorematicum, quomodocunq; accipias, semper plus & plus dicit: si enim plus & plus non diceret, non esset infinitum syncategorematicum; quia hoc essentialiter potentialitatem purificabilitatis, semper & semper importat. Nihilominus hoc infinitum syncategorematicum, dici potest minùs propriè æquale; in quantum scilicet intellectus, in consideratione unius, procedit ad considerationem alius, cum aliqua comparatione. Dico itaq; unum infinitum possibile hominum, esse æquale minùs rigorosè reliquis, ut dixi supra. Quare autem posset dici, æquale unum possibile alteri, & non posset dici æquale unum infinitum, reliquis infinitis, dictum supra: quia scilicet, sicut unius, ita & omnium possibilem, eadem radix, & fons inconsummabilitatis, nempe omnipotentia Dei, & non implicantia contradictionis; jam autem quorumcunque infinitorum comparatorum ad aliud, radix multitudinis tantæ vel tantæ, est ipsa entitas, quæ supponitur à parte rei producta, quâ sublata, jam nihil restat, quod vices ejus suppleat, sicut quæcunq; sublatione, comparatione &c. factâ circa possibilem infinitatem, manet idem omne possibile. Quod ita explicatur:

IMAGINARE, poni à Deo infinitum aliquod, & ex altera parte poni 10. infinita: tunc si acceptis millenariis, & assignatis alicui individuo ex illis 10. infinitis, si inquam extemplo Deus suppleat productionem illius infiniti millenarii accepti, eo casu, unum infinitum, æquare posset 10. infinita, eò quòd semper in eadem plenitudine maneret illud uniter infinitum; cum ergò acceptis quibuscunque possibilibus individuis hominum, maneat in eadem plenitudine ratio possibilis, hinc fit, ut ratio possibilis unius, possit comparari reliquis possibilibus: quod enim faceret in illo uniter infinito, suppletio facta numeri accepti, per productionem factam à Deo, aliis numeri æqualis accepto; hoc facit, ipsa non implicantia contradictionis, respectivè ad omnipotentiam Dei accepta, ut possibilitatem rerum, in eadem semper plenitudine teneat. Nec inde sequetur, partem esse æqualem toti: nam unum possibile respectu aliorum, non habet rationem verè partis, sed potius totius, potest autem benè unum totum, esse æquale alteri, & pluribus totis, quando plura tota, eandem rationem magnitudinis, idemq; principium & rationem formalem tantitatis habent. Et certè illud

lud pars est, quod toties multiplicatum & computatum æquat totum, & sine hac multiplicatione non æquat; sic v. g. binarii infiniti pars, sunt unitates infinitæ, quæ iteratò semel multiplicatæ & computatæ, adæquant, conficiuntq; binarium infinitum: jam autem infinitum possibilem hominum, non est necesse toties & toties multiplicari, ut æqualeat omnibus reliquis possibilibus; æqualeat enim ex titulo ejusdem fontis multiplicabilitatis, & progressus. Possunt tamen dici pars abusive; quia scilicet, alia est connexio prædicatorum hominis, alia connexio prædicatorum leonis, quamvis tantitatis eadem sit radix; fons, & ratio formalis. Porro fieri potest, ut ea, quorum tantitatis eadem est radix, sint talia, ut unum æqualeat pluribus, & plures uni, sic v. g. non est magis homo unus Petrus, quam Petrus, Paulus & Andreas, quia rationem hominis, ab eodem principio participant. Rursus una Persona Divina, æqualeat reliquis, & reliquæ uni; quia idem est principium, radix æquivalentiæ, nempe Divina natura.

Objicitur secundò. Si datur infinitum syncategorematicum, etiam formæ possibiles, erunt infinitæ syncategorematicæ; si formæ possibiles sunt infinitæ syncategorematicæ; deberet dari actum infinitum: quia quot sunt formæ infinitæ syncategorematicæ, tot sunt negationes formarum actum in materia. Ergo si formæ sunt infinitæ in potentia, negationes illarum erunt infinitæ actu.

RESPONDETUR. Negationes illas formarum, duo dicere, unum in recto, & hoc est ipsa entitas materiæ, & aliud in obliquo, hoc est formas connotatas, quæ ipsæ cum sint non nisi in potentia, infinitæ negationes, etiam erunt infinitæ in potentia. Addo, sicut esse negationum, est non esse, ita esse infinitum negationum, est non esse, ita esse infinitum negationum, est non esse infinitum. Rursus, cum non dentur negationes negationis, sed fundentur in ipso Ente, quod negant; hinc & actualitas negationum, fundatur in Ente, quod negatur; & quia Ens, quod negatur, non est infinitum actu, ideo & negationes illæ non erunt infinitæ actu, sed sequentur conditionem Entium quæ negant. Vide Metaph. in materia de negationibus.

Objicitur tertio. Quod essentialiter est in potentia, non est infinitum; Syncategorematicum infinitum, est essentialiter in potentia; Ergo non est infinitum.

RESPONDETUR. Quod essentialiter est in potentia, non est actu, sed est tamen in potentia; quod solum esse, competere debet infinito Syncategorematico.

DIFFICULTAS II.

De speciebus infiniti Syncategorematici.

Uo in præsentī maxime inquirenda sunt, primò an res possibiles sint finitæ, an infinitæ;

secundò, an in productione tam perfectorum, quam imperfectorum, procedere sit semper in infinitum; ita, ut nunquam devenire sit ad perfectissimam, & imperfectissimam creaturam.

DICENDUM est primò. *Non apparere implicantiā* (quæ procedat per locum positivum) *in Creatura, quæ non sit in infinitum multiplicabilis.* Quæ enim illa? de hac materia, translata sunt notabilia ad primam partem, ubi de Angelorum multiplicabilitate. Videantur ibi dicta.

DICENDUM est secundò. *Possibilia plusquam semel multiplicabilia, esse in infinitum multiplicabilia;* ita post alios Ovied: hic pan. 3.

PROBARI solet primò. Quod Vicleffius à Concil. Constantiensi damnatus, docuerit, Deum non posse creaturas, ultra determinatum numerum, producere.

RESPONDETUR. Docuisse quidem hoc Vicleffium, in Concil. Constantiensi, tamen non reperiri damnationem hujus puncti; sed tantum reperiri, inter puncta, à Colonienſi Facultate, Concilio proposita ad damnandum, si videretur Concilio.

PROBARI solet secundò. Ponamus positum illum numerum creaturarum, vel potest adhuc, vel unam supra, Deus ponere creaturam, vel non potest? Si potest, Ergo apparet numerum creaturarum jam positum, non fuisse completum, positamq; illā Creaturā unā supra numerum, quæram; an adhuc aliam possit producere, si non potest, cur potuit priorem, & quidem ultra numerum possibilem producere. Ergo ulterius, prior ille numerus, non fuit determinans possibilitatem creaturarum: quod si non potest, quæ in hoc implicantiā?

RESPONDEBIS primò. Sicut ultra possibiles infinitas creaturas, non est possibilis alia, ita nec ultra possibiles illas determinatas, possibilis est alia.

CONTRA. Quia possibilitas creaturarum infinita, est possibilitas in infinitum nunquam consistens, nunquam determinata; hinc quamcunque possibilem creaturam complectens, adeoque etiam eam, de qua retorques argumentum. Sed, per oppositos, non quemcunque tandem numerum creaturarum, determinatus ille numerus comprehendit.

RESPONDET secundò Ovied. Quod posito numero determinato creaturarum, non tenearis rationem reddere, cur hæc potius, quam illæ sint possibiles, sed quod tantum infinitæ, non sint possibiles.

CONTRA: quia non potes ostendere, cur infinitæ sint impossibiles. Ergo ostendere debes, cur hæc sit impossibilis.

RESPONDERI posset tertio. Implicaturam illam creaturam, quia & esset possibilis, ut supponitur, & non esset possibilis, quia ultra numerum determinatum possibilem esset; ita ut

† ee

si illa